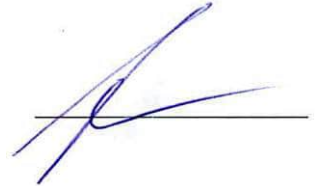

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус освітньої компоненти
Формування системного науково-професійного
мислення
(вибіркова)

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Львів 2023 р.

Назва освітньої компоненти	Формування системного науково-професійного мислення ВБ 2.1
Адреса викладання освітньої компоненти	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 011 Освітні. Педагогічні науки
Викладачі освітньої компоненти	Цюра Світлана Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: svitlana.tsyura@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по освітній компоненті відбуваються	П'ятниця, 12.00-13.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7) кім. 30) За потреби додаткового часу для консультацій слід писати на електронну пошту викладача. Можливі онлайн консультації через Skype, Zoom, Microsoft Teams.
Сторінка освітньої компоненти	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6013
Інформація про освітню компоненту	Курс «Формування системного науково-професійного мислення» призначено для аспірантів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Курс «Формування системного наукового-професійного мислення» є вибірковою дисципліною, яка пропонується аспірантам II освітньої компоненти в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація освітньої компоненти	Курс належить до вибірових дисциплін і передбачає формування у здобувачів знань про системне науково-професійне мислення, його особливості і функціональну модель. Програма і навчально-методичні матеріали освітньої компоненти забезпечують можливість досягти розуміння процесів організації мислення в технологіях системного, наукового та професійного його спрямування Програма навчальної освітньої компоненти складається з одного змістового модуля : Модуль. 1 Формування системного науково-професійне мислення У модулі першому здобувачі розглядають поняття системного, наукового та професійного мислення у його широкому розумінні, засвоюють і апробують основні складові функціональної моделі критичного мислення, засвоюють основні методичні засади й технології розвитку мислення
Мета та цілі освітньої	Мета освітньої компоненти: систематизоване розуміння сутності системного науково-професійного мислення та його завдань у

<p>компоненти</p>	<p>специфіці функціонування освітніх процесів та явищ</p> <p>Цілі освітньої компоненти – оволодіння аспірантами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знаннями про основні процедури і стратегії мислення; – вміннями системного науково-професійного мислення; – функціональною моделлю критичного мислення критичного мислення що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій; - системними вміннями розробляти концепцію, проектувати й аналізувати структуру освітнього простору закладу освіти та викладання сприятливого для розвитку мисленнєвої активності студентів
<p>Література для вивчення освітньої компоненти</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бурлакова І.А. Психологія професійного мислення, готовність до змін. Навчально-методичний матеріал. – Київ, Видавництво КРЦПК, 2022. – 68 с. 2. Гоблик В.В., Шандор Ф.Ф., Щербан Т.Д. Проблема формування наукового мислення у здобувачів вищої освіти <i>Міжнародний науковий журнал "Освіта і наука" [Електронний ресурс]</i> / голов. ред.: Щербан Т. Д.; заст. голов. ред.: Jerzy Piwowarski; Мукачєво-Чєнстохова : РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2021. - №1(30). - С.133-139/ URL: http://dspace-s.msu.edu.ua:8080/handle/123456789/8183 3. Дєнієл Канєман Мислення швидко і повільно. К.: Наш Формат. – 2019. - 480 с. URL: http://surl.li/lbvjr 4. Джозєф О'Конор. Електронна книга. Системне мислення: пошук неординарних творчих рішень. К.: Наш формат, 2018. - 240 с. 5. Критичне мислення: освіта, творчість, цінності : монографія / За заг. ред. В.Г. Кременя. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – 299с. URL: http://surl.li/bfyoe 6. Мислення, пізнання, навчання: синєргія взаємодії : посібник / За заг. ред. М.В. Ліпіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. 125 с. URL: http://surl.li/lelql 7. <u>Мєдовз Д.</u> Мистецтво мислити системно. Розв'язання проблем від особистого до глобального масштабу. К.: Vivat. 2023, 304 с. 8. Рундєль О. Наукове мислення. К.: Віхола. 2023, 176 с. 9. Функціонування творчого мислення в інформаційно- віртуальному просторі суб'єкта: монографія / В. О. Моляко, Ю. А. Гулько, Н. А. Ваганова [та ін.]; за ред. В. О. Моляко. Київ – Львів : Видаєць Вікторія Кундєльська, 2021. – 194 с. 10. Цюра С. Спеціалізована основа знань вчителя: концепція Лі Шульмана в контексті набуття студентами педагогічних знань <i>Prace naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie PEDAGOGIKA. T. XXVIII : Pedagogika.Studia i Rozprawy / pod redakcją Kazimierza Rędzińskiego Mirosława Łapota.</i> – Częstochowa, 2019. – S.73-81. – URL: https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/Pedagogika/index <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біляковська О.О., Мищишин І.Я., Цюра С.Б. Дидактика вищої школи. Навч. пос. – Львів, 2013. 358с. 2. Гончаренко С.У. Формування нєлінійного (синєргєтичного) мислення учнів // Профєсійно-тєхнічна освіта. К.- 2012. №2. URL: http://surl.li/lbvjh 3. Гальчєнко М. С Гєнеза наукового мислення в історії єпістємології:

стиль і метод *Філософські науки. Гілея*. Збір. наук пр. 2018. Вип. 139. URL: <https://bitly.ws/395nc>

4. Добронравова І.С. Нелінійне мислення // Філософська і соціологічна думка. - К. - 1991. - №6. - С. 47-60 URL: <http://surl.li/lbvhp>

5. Кичкирук Т. В., Нелінійне мислення як атрибут філософського знання. Науковий Вісник НУБіП України. Серія: Гуманітарні студії 2018, №295. URL: <http://surl.li/lbwao>.

6. Партико З. В. Логіка : підручник / З. В. Партико. — Львів : Каменяр, 2019. — 352 с.

7. Соціологіка мислення Толкотта Парсонса: монографія / Ніколаєнко В.Л., Ніколаєнко Л.Г., Яковенко Ю.І. ; за ред. Н.І. Соболевої. – К.: ПП «ПФ «Фоліант», 2021. – 308 с.

8. Наумкіна О. А. Нелінійне мислення в сучасному швидкоплинному світі // Філософія науки: традиції та інновації, 2015, № 2 (12) URL: <http://surl.li/lelnz>

9. Пометун О. Критичне мислення як педагогічний феномен. Український педагогічний журнал 2018. № 2. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/493>

10. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д.; Наук. ред., передм. О. І. Пометун. — К.: Вид_во «Плеяди», 2006. — 220 с. URL: <http://surl.li/htsub>

11. Терно С. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти / С. О. Терно. – Запоріжжя: Просвіта, 2009. – 268 с.

12. Тягло О. В. Критичне мислення: [навч. посібник] / Тягло О. В. - Харків : Основа, 2008. – 187 с. URL: <https://bitly.ws/395pu>.

10.

Інші інформаційні ресурси:

1. Адаптований тест критичного мислення Старкі. Адаптація: О. Л. Луценко URL: <http://surl.li/lbwccq>

3. Дитріх Дернер Логіка невдачі URL: : <https://bitly.ws/395Nx>

4. Die Logik des Mißlingens: Strategisches Denken in komplexen Situationen 1996. 352 p URL: <http://surl.li/lellb>

5. Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction. Executive Summary // Dr. Peter A. Facione (Dean of the College of Arts and Sciences, Santa Clara University). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://evolkov.net/critic.think/basics/delphi.report.html>

6. Critical Thinking. – URL: <http://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766>

7. Starkey L. Critical thinking skills success. - NY: Learning Express, LLC., 2004. <https://bitly.ws/395NY>

Уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, аспіранти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.

Обсяг освітньої компоненти	Денна (вечірня) форма навчання	Заочна форма навчання
	48 годин аудиторних	18 годин аудиторних
	32 годин лекцій	12 годин лекцій
	16 годин практично-семінарських	6 годин практично-семінарських

	занять	занять
	42 години самостійної роботи	72 години самостійної роботи
	90 годин	90 годин
Очікувані результати навчання	<p>БК 2.1 підсилює та доповнює формування у здобувачів загальних та спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання з Освітньої програми :</p> <p>ЗК2 – здатність оволодіти загальнонауковою компетентністю, спрямованою на формування системного наукового світогляду;</p> <p>ЗК6– здатність сприймати, аналізувати й інтерпретувати нову освітню інформацію з наукових джерел українською/іноземними мовами, узагальнювати її та робити аргументований виклад у зв’язній формі під час апробації результатів дослідження;</p> <p>СК3 – здатність планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного науково-педагогічного дослідження з логічним дотриманням відповідних наукових підходів і принципів академічної доброчесності;</p> <p>СК5 – здатність розв’язувати складні комплексні проблеми в дослідницькій, інноваційній видах діяльності на засадах професійної етики; володіти вміннями розробляти наукові, освітні, грантові проекти;</p> <p>СК7 – здатність критично аналізувати, самостійно та вільно орієнтуватися в змісті педагогічної інноватики, сучасних освітніх технологій, застосовувати досягнення в науковій та проєктній діяльності й педагогічній практиці;</p> <p>ПРН1 – Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з педагогіки, отримання нових знань та здійснення інновацій;</p> <p>ПРН4 – Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів;</p> <p>ПРН5 – Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з педагогіки та дотичних міжосвітніх компонентарних напрямів з використанням сучасних інструментів, та дотриманням норм академічної і професійної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми</p> <p>результати навчання з освітньої компоненти:</p> <p>знання</p> <ul style="list-style-type: none"> – основних процедур і стратегій мислення, основ когнітивного розвитку; – понять когнітивні структури, когнітивні та метакогнітивні навички; – загальних засад теорії систем й системного мислення; – загальних засад наукового й науково-професійного мислення; – загальних засад критичного й креативного мислення у контексті науково-професійного; <p>уміння</p> <ul style="list-style-type: none"> – співвідносити мислення й інтелектуальний потенціал на основі множинної теорії інтелекту; – цілісного застосування системного науково-професійного мислення; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – цілісного застосування основ системного аналізу й проектування змін – цільового, функціонального й мотиваційного фіксування. – застосовувати функціональну модель критичного мислення для аналізу ситуацій з організації освітнього процесу та управління закладами освіти <p>комунікація</p> <ul style="list-style-type: none"> – розробляти й створювати у командній співпраці концепцію й проектувати системні зміни, проводити композицію й декомпозицію групових цілей; – аналізувати з іншими учасниками освітнього процесу структуру викладання сприятливого для розвитку мисленнєвої активності студентів і формування у них навиків системного науково-професійного мислення <p>автономія та відповідальність</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати процедури критичного мислення що базуються на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій
Ключові слова	Критичне мислення, некритичне мислення, метакогнітивні навички, цінності; мисленнєва дія, інтелект, техніки фіксування пріоритетів, функціональна модель критичного мислення
Формат освітньої компоненти	Очний, заочний
Теми	ДОДАТОК (схема освітньої компоненти)
Підсумковий контроль, форма	Екзамен Форма: усно
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти аспіранти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка вищої школи», «Загальна психологія», «Філософія», «Психологія вищої школи»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання освітньої компоненти	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, кейс-метод), імітаційно-рольова гра (засідання кафедри, нарада адміністрації школи), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв’язування вправ і задач, самоспостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, ноутбуки, фліпчарт
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів:</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>I. Поточна навчальна діяльність здобувача– 50% семестрової оцінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> – денна, вечірня ф.н. семінарська-практичні заняття –3 бали заняття. Максимальна кількість балів – $8 \times 3 = 24$ – заочна ф.н. - семінарсько-практичні заняття –3 бали заняття. Максимальна кількість балів – $3 \times 3 = 9$ <p>+</p> <p>презентація з обговоренням результатів самостійної роботи з питань освітнього компоненту відповідно до тем – 6 завдань – 15 балів.</p>

II. Денна, вечірня, заочна ф.н. - Самостійна робота та виконання індивідуальних завдань – 26 балів

Індивідуальні завдання:

1. "Хронологія формування особистого досвіду наукового мислення" – 2 бали
2. Кейс "Врятуйте плем'я Моро" - 2 бали
3. Кейс "ДДТ" – 2 бали
4. Кейс "Школа для плебеїв" – 15 балів
5. План семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення - 3 бали
6. Кейс "Якби я була/був директором» - професійне мислення управлінця в освітньому просторі"- 2 бали

Критерії оцінювання завдань.

Завдання 1,2,3,6 — 1 бал за часткову відповідь, 2 – повна відповідь.

Завдання 5 - 1 бал навчально-методична структура заняття розкрита поверхово, частина складових не висвітлені, 2 – структура заняття сформовано відповідно до функціональної моделі критичного мислення, але окремі елементи не узгоджені, або висвітлені частково; 3 бали – конспект семінарського заняття відповідає його темі, меті і заявленим завданням та функціональній моделі критичного мислення .

Завдання 4

1-3 бали – умови, схарактеризовані у кейсі враховано: частково; повністю; повністю і отримали логічне осмислення та розвиток;

1-3 бали – цільове фіксування виконане: частково; цілісно, але нерівномірно щодо різних суб'єктів; урівноважено за критеріями суб'єкта цілепокладання та достатньою композицією цілей;

1-4 бали – функціональне фіксування виконане частково; функціональна модель системи лінійна, неповна; функціональна модель системи багатофакторна; функціональна модель системи багатофакторна і демонструє зворотні з'язки балансові та урівноважувальні (підсилення);

1-3 – мотиваційне фіксування проведено частково; повністю; повністю і отримали логічне осмислення та розвиток вихідні умови системи;

1-2 – завдання виконане невчасно, вчасно презентоване на всіх трьох етапах обговорення.

Заочна ф.н. - Презентація й обговорення результатів самостійної роботи з питань освітньо компоненти - 15 балів (2 бали за питання, + 3 бали за участь в обговоренні питань 4, 5,6)

1. Презентуйте короткі результати реферування літератури з питання феномен мислення та сформулюйте свої аргументи з питання «Чи існує феномен індивідуального мислення?»

2. Проаналізуйте стратегії інтеріоризації, екстеріоризації, проблематизації та рефлексії на прикладах організації викладання за спеціальністю.

3. Виконайте реферування наукової літератури, що розглядає питання функціонування самоорганізовуваних нелінійних систем.

4. Презентуйте результати порівняльного аналізу двох освітніх систем (на основі "Порадника для розуміння системи" Дж. О'Коннора, [Осн.літ. 4. с.223-226]) , акцентуйте увагу на загальних якостях систем та та візьміть участь у обговоренні презентацій інших аспірантів.

5. Презентуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення та візьміть участь у обговоренні

	<p>презентацій інших аспірантів.</p> <p>6. Відповідно до концепції Лі Шульмана «викладання як клінічне мислення» наведіть емпіричні приклади розвитку педагогічного мислення під час професійного навчання та візьміть участь у обговоренні презентацій інших аспірантів.</p> <p>Критерії оцінювання завдань. Завдання 1- 6 — 1 бал за часткову відповідь, 2 – повна відповідь.</p> <p>II. Контрольні заміри – Іспит - 50% семестрової оцінки – 50 балів.</p> <p>Екзамен проходить в усній формі відповідей аспірантів на питання, що винесені на підсумковий контроль.</p> <p>У процесі поточного оцінювання враховується: активність магістра під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладача.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітньої компоненти забезпечується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті норм академічної доброчесності; ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності здобувача, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання; ♦ повідомлення аспірантів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі здобувача є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, самостійних практичних завдань під час аудиторних занять ; ♦ обов’язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань (есе, матеріалів доповідей, схем, графіків та ін.) <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для модульного контролю</p>	<p>Модуль 1 Формування системного науково-професійне мислення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтелект і мислення в контексті об’єкта педагогічних досліджень. Співвідношення інтелекту і мислення. 2. Стратегії мислення. 3. Когнітивні процеси. Когнітивна структура. 4. Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку. 5. Наукове мислення – системне, критичне, креативне, соціально та індивідуально акцентоване. 6. Чинники та напрями формування основ наукового мислення в процесі здобуття освіти та самостійній пізнавальній діяльності. 7. Поняття системи. Системи різного порядку складності. Системи організовані і самоорганізовані. Нелінійні системи. 8. Емпіричний, аналітичний та системний рівні пізнання. 9. Структурні складові системи. 10. Функціонування систем. Спостереження за системами. 11. Характеристика стану системи.

	<p>12. Внесення змін у системи. Два основних типи зворотного зв'язку при впливі на системи.</p> <p>13. Помилки мислення у роботі з невизначеністю та складністю</p> <p>14. Етапи організації та реперні точки змін систем. Вихідні умови ефективності змін.</p> <p>15. Цілепокладення. Види системних цілей. Позасистемні цілі</p> <p>16. Цільове фіксування та недостатня конкретизація цілей</p> <p>17. Цільове фіксування та недостатня композиція цілей.</p> <p>18. Функціональне фіксування при змінах системи</p> <p>19. Мотиваційне фіксування при змінах системи.</p> <p>20. Побудова функціональних моделей системи. Причинно-наслідкові зв'язки.</p> <p>21. Наукове мислення як критичне. Поняття критичного мислення і співвідношення його з поняттями критика і критичний аналіз.</p> <p>22. Особливості організації викладання побудованого на засадах критичного мислення.</p> <p>23. Функціональна модель критичного мислення.</p> <p>24. Умови для розвитку у студентів досвіду інтелектуального співробітництва.</p> <p>25. Умови для розвитку у студентів індивідуальних когнітивних структур.</p> <p>26. Наукове мислення як креативне. Поняття креативності і креативне мислення.</p> <p>27. Техніки креативного пошуку. Стимулювання асоціативного мислення в освітньому процесі.</p> <p>28. Теоретичні основи професійного педагогічного мислення в освітньому процесі</p> <p>29. Особливості розвитку педагогічного мислення під час професійного навчання</p> <p>30. Педагогічне мислення як «клінічне мислення».</p> <p>31. Професійні характеристики педагогічного мислення</p> <p>32. Педагогічне мислення і задачі ситуативного і надситуативного рівня</p> <p>33. Системне науково-професійне педагогічне мислення в організації освітнього простору</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості освітньої компоненти буде надано по завершенню освітньої компоненти.

ДОДАТОК 1

Схема освітньої компоненти «Методика розвитку критичного мислення» (денна, вечірня форма навчання)

Тиж. ./ дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання для самостійної роботи 1. Підготовка до семінарських занять 2. Підготовка та виконання індивідуальних і групових завдань	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Феномен мислення в контексті когнітивного аналізу Змістовні параметри смислу когнітивності. Інтелект і мислення в контексті об'єкта педагогічних досліджень. Співвідношення інтелекту і мислення. Стратегії мислення. Когнітивні процеси. Когнітивна структура. Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку.</p>	Лекція, 2 год. СР 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	<p>1. Реферування літератури з питання феномен мислення (на вибір) - історико-філософський екскурс в феномен мислення; - феномен групового мислення - феномен кліпового мислення - ваш варіант 2. За результатами реферування підготуйте повідомлення на семінарське заняття з обраної вами теми. 2.1. Підготуйте аргументи для дискусії з питання «Чи існує феномен індивідуального мислення»</p>	До наступного заняття
2	<p>Тема 2 Мислення і знання в інтелектуальних практиках сучасності Стратегії розвитку мислення в історичних трансформаціях пізнавальної діяльності Креативи досвіду інтерпретації в синергетичному зв'язку знання та розуміння. Р. Кеттел Р. Штенберг,</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього	1–10 (основна)	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття 2. Індивідуальне завдання "Хронологія формування особистого досвіду наукового мислення" Проведіть ретроспективну рефлексію</p>	До наступного заняття

	Г.Гарднер, Р.Стернберг. Сучасні дослідження когнітивних процесів. Пізнання й метапізнання. Прості і складні когнітивні техніки. Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку		компоненти		свого особистого досвіду і компетентностей науковця, з метою відновити приблизну хронологію формування вашого досвіду наукового мислення	
2	Феномен мислення. Мислення і знання в інтелектуальних практиках сучасності. Співвідношення інтелекту і мислення. Стратегії мислення. Когнітивні процеси. Когнітивна структура Пізнання й метапізнання. Прості і складні когнітивні техніки. Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку	Семинарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Проаналізуйте стратегії інтеріоризації, екстеріоризації, проблематизації та рефлексії на прикладах за спеціальністю	До наступного заняття
3.	Тема 3 Наукове мислення Наука як сфера людської діяльності і система знань. Метод як її основна ознака. Функції науки. Наукове мислення – системне, критичне, креативне, соціально та індивідуально акцентоване. Чинники та напрями формування основ наукового мислення в процесі здобуття освіти та самостійній пізнавальній діяльності	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання Кейс "Врятуйте плем'я Моро" Проаналізуйте зміст кейсу "Врятуйте плем'я Моро" і розробіть систему рішень відповідно до умови завдання	До наступного заняття
4	Наукове мислення Наукове мислення – системне, критичне, креативне, соціально та індивідуально акцентоване. Чинники та напрями формування основ наукового мислення в процесі здобуття освіти та самостійній пізнавальній діяльності	Семинарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Презентуйте систему рішень відповідно до умови завдання кейс "Врятуйте плем'я Моро" і візьміть участь в обговоренні рішень своїх колег.	До наступного заняття
4.	Тема 4. Поняття системи. Основи системного мислення Поняття системи. Характеристика несистемних,	Лекція, 2 год. СР 3 год	Мультимедійна презентація,	1–10 (основна)	1. Виконайте реферування літератури, що розглядає питання функціонування самоорганізовуваних нелінійних	До наступного

	або не ідентифікованих як системні явищ. Системи різного порядку складності. Системи організовані і самоорганізовані. Нелінійні системи. Емпіричний, аналітичний та системний рівні пізнання.		матеріали електронного освітнього компоненти		систем	заняття
5, 6	Тема 5 Системи і системне мислення у контексті освітніх структур. Структурні складові системи: мета системи – як бажаний майбутній стан . Структура системи – множина необхідних і достатніх для досягнення мети зв'язків, елементи системи (неподільні), як найпростіші складові; підсистеми, які самі є системами; зв'язки між підсистемами та елементами. Функціонування систем. Спостереження за системами. Характеристика стану системи. Внесення змін у системи: види змін: Точкові, сфокусовані, конструктивні і деструктивні, комбінаторні за "принципом важеля", "ручного управління" Петля зворотнього зв'язку. Два основних типи зворотного зв'язку при впливі на системи: підсилення, балансовий	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання кейс "ДДТ" Проаналізуйте кейс "ДДТ" у порядку заданому викладачем та відповідно до умови завдання складіть протокол мислення.	До наступного заняття
6	Системи і системне мислення у контексті освітніх структур. Структурні складові системи. Функціонування систем. Спостереження за системами. Характеристика стану системи. Внесення змін у системи. Два основних типи зворотного зв'язку при впливі на системи	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Презентуйте на занятті . На основі тексту "Порадника для розуміння системи" Дж. О'Коннора [Осн.літ. 4. с.223-226] проведіть порівняльний аналіз двох освітніх систем, акцентуйте увагу на загальних якостях систем.	До наступного заняття
7, 8	Тема 6. Системне мислення. Організація змін. Помилки мислення у роботі з невизначеністю та складністю при створенні, реорганізації в систему	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація,	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.	До наступного

	<p>ручного управління, гнучкого адаптивного управління, самоорганізовувану.</p> <p>Етапи організації та реперні точки змін: розробка цілей, побудова моделі реальності і збір інформації, прогноз та екстраполяція, планування дій та їх реалізація, контроль результату та перегляд стратегії і тактики.</p> <p>Вихідні умови ефективності змін: безпосередні наслідки нововведення, побічні результати, віддалені наслідки, взаємна модифікація елементів та підсистем</p> <p>Помилки при плануванні змін. Типові упущення.</p>		методичні матеріали електронного освітнього компоненти			заняття
8	<p>Системне мислення. Організація змін.</p> <p>Помилки мислення у роботі з невизначеністю та складністю</p> <p>Етапи організації та реперні точки змін</p> <p>Вихідні умови ефективності змін</p>	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Візьміть участь у обговоренні протоколів мислення на основі кейсу "ДДТ"	До наступного заняття
9	<p>Тема 7. Системне мислення. Цільове фіксування</p> <p>Цілепокладення. Види цілей: конструктивні-деструктивні, ясні-неясні, імпліцитні-експліцитні, прості-множинні, комплексні-специфічні.</p> <p>Цільове фіксування та недостатня конкретизація цілей – характеристики особливостей утворення.</p> <p>Цільове фіксування та недостатня композиція цілей елементів, підсистем і системи.</p> <p>Прогнозування та корекція цільового фіксування на етапах змін.</p> <p>Суб'єктивні чинники у цільовому фіксуванні.</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання "Школа для плебеїв" Ознайомтеся із змістом Кейсу "Школа для плебеїв" і підготуйте його першу частину – цільове фіксування	До наступного заняття
10	<p>Системне мислення. Цільове фіксування</p> <p>Цілепокладення. Види цілей</p> <p>Цільове фіксування та недостатня конкретизація</p>	Семінарсько-практичне	Мультимедійна презентація,	1–10 (основна)	Презентуйте початок Кейсу "Школа для плебеїв", його першу частину – цільове фіксування та візьміть участь в	До наступного

	цілей Цільове фіксування та недостатня композиція цілей	не заняття – 2 год СР 2 год	матеріали електронно о освітньої компоненти		обговоренні кейсів інших аспірантів	заняття
10	Тема 8. Системне мислення. Функціональне фіксування. Мотиваційне фіксування Побудова ментальний моделей системи з функцій підсистем. Причинно-наслідкові зв'язки, дві функції хаосу. Обмеження ментальної моделі. Обмеження складних стабільних систем. Жорсткі і системні ментальні моделі. "Жонгливання функціями" і жорстке фіксування функцій, взаємодія, підсилення та ослаблення функціональних зв'язків. Мотиваційне фіксування. Об'єктивні похибки мотивації	Лекція, 2 год. СР 3 год	Мультимеді йна презентація, матеріали електронно о освітньої компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання "Школа для плебеїв" підготуйте другу та третю частини – функціональне та мотиваційне фіксування	До наступного заняття
11 12	Тема 9. Наукове мислення як критичне мислення Особливості формування в освітньому процесі. Категорії: «критичний аналіз», «критика» «креативне мислення», «лінійне мислення», «нелінійне мислення», «аналітичне мислення», «імпліцитне мислення», «експліцитне мислення», «інтуїтивне мислення» Особливості організації викладання побудованого на засадах критичного мислення. Функціональна модель критичного мислення. Методики організації критичного мислення. Актуалізація. Побудова основи знань. Консолідація. Умови для розвитку у студентів досвіду інтелектуального співробітництва. Умови для розвитку у студентів індивідуальних когнітивних структур.	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимеді йна презентація, матеріали електронно о освітньої компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання План-конспект семінарського заняття Підготуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення.	До наступного заняття

12	<p>Наукове мислення як критичне мислення Особливості формування в освітньому процесі. Особливості організації викладання побудованого на засадах критичного мислення. Функціональна модель критичного мислення. Умови для розвитку у студентів досвіду інтелектуального співробітництва. Умови для розвитку у студентів індивідуальних когнітивних структур.</p>	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	Презентуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення та візьміть участь у обговоренні презентацій інших аспірантів	До наступного заняття
13, 14	<p>Тема 10. Наукове мислення як креативне. Особливості креативного мислення в контексті об'єкта і предмета педагогічних досліджень. Креативність - створення нового на підставі обмеження нежиттєздатного і нефункціонального, збереження функціонального. Поняття креативності і креативне мислення. Техніки креативного пошуку. Стимулювання асоціативного мислення в освітньому процесі</p>	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.	До наступного заняття
14	<p>Наукове мислення як креативне. Поняття креативності і креативне мислення. Техніки креативного пошуку. Стимулювання асоціативного мислення в освітньому процесі</p>	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	Презентуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення та візьміть участь у обговоренні презентацій інших аспірантів	До наступного заняття
15	<p>Тема 11. Теоретичні основи професійного педагогічного мислення в освітньому процесі Професійне мислення у контексті впливу сучасних інформаційних чинників та глобалізації. Теоретичні основи педагогічного мислення. Іноваційність, творчість спрямованість як основні характеристики педагогічного мислення Умови і шляхи формування професійного мислення.</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.	До наступного заняття

	Особливості мислення педагога, значущі для вирішення педагогічних задач Професійні характеристики педагогічного мислення. Педагогічне мислення і задачі ситуативного і надситуативного рівня					
16	Теоретичні основи професійного педагогічного мислення в освітньому процесі Педагогічне мислення як «клінічне мислення» Особливості розвитку педагогічного мислення під час професійного навчання Професійні характеристики педагогічного мислення. Педагогічне мислення і задачі ситуативного і надситуативного рівня	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	Наведіть емпіричні приклади для обговорення проблем: 1. Педагогічне мислення як «клінічне мислення» 2. Особливості розвитку педагогічного мислення під час професійного навчання	До наступного заняття
16	Тема 12. Системне науково-професійне педагогічне мислення в організації освітнього простору Кейс. Професійне мислення управлінця в освітньому просторі	Лекція, 2 год. СР 1 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітнього компоненти	1–10 (основна)	Індивідуальне завдання. «Якби я був/була директором» Кейс Професійне мислення управлінця в освітньому просторі	

ДОДАТОК 2

Схема освітньої компоненти «Методика розвитку критичного мислення» (заочна форма навчання)

Тиж / дата / год В межах сесії	Тема, план, короткі тези	Форма діяльн. (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання для самостійної роботи 1. Підготовка до семінарських занять 2. Підготовка та виконання індивідуальних і групових завдань	Термін виконання
В межах сесії	Тема 1. Феномен мислення в контексті когнітивного аналізу Тема 2. Мислення і знання в інтелектуальних практиках сучасності. Тема 3. Наукове мислення	Лекція, 2 год. СР 10 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	1.1 Підготуйтеся до обговорення питань семінарських занять. 1.2 Відповідно до списку питань винесених на екзамен опрацюйте самостійно літературу та матеріали електронного освітньої компоненти, розширте і сформулюйте своє розуміння питань, які були розглянуті на лекціях та практично-семінарських заняттях оглядово.	В межах сесії
В межах сесії	Тема 2 Мислення і знання в інтелектуальних практиках сучасності. Тема 3 Наукове мислення	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР - 8 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	1.3. Презентуйте на семінарських заняттях (консультації) наступні результати самостійної роботи. 1. Презентуйте короткі результати реферування літератури з питання	
В межах сесії	Тема 4. Поняття системи. Основи системного мислення Тема 5 Системи і системне мислення у контексті освітніх структур.	Лекція, 2 год. СР – 12 год.	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	1.3. Презентуйте на семінарських заняттях (консультації) наступні результати самостійної роботи. 1. Презентуйте короткі результати реферування літератури з питання	

В меж ах сесії	Тема 6. Системне мислення. Організація змін. Тема 7. Системне мислення. Цільове фіксування Тема 8. Системне мислення. Функціональне фіксування. Мотиваційне фіксування	Лекція, 2 год. СР – 10 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	феномен мислення та сформулюйте свої аргументи з питання «Чи існує феномен індивідуального мислення?» 2. Проаналізуйте стратегії інтеріоризації, екстеріоризації, проблематизації та рефлексії на прикладах організації викладання за спеціальністю. 3. Виконайте реферування наукової літератури, що розглядає питання функціонування самоорганізовуваних нелінійних систем. 4.. Презентуйте результати порівняльного аналізу двох освітніх систем (на основі "Порадника для розуміння системи" Дж. О'Коннора, [Осн.літ. 4. с.223-226]) , акцентуйте увагу на загальних якостях систем. 5. Презентуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення та візьміть участь у обговоренні презентацій інших аспірантів - + 1 бал за участь в обговоренні). 6. Відповідно до концепції Лі Шульмана «викладання як клінічне
В меж ах сесії	Тема 6. Системне мислення. Організація змін. Тема 7. Системне мислення. Цільове фіксування Тема 8. Системне мислення. Функціональне фіксування. Мотиваційне фіксування	Семінарсько-практичне заняття – 2 год. СР – 8 год.	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	
В меж ах сесії	Тема 9. Наукове мислення як критичне мислення. Особливості формування в освітньому процесі.	Лекція, 2 год. СР – 3 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	
В меж ах сесії	Тема 10. Наукове мислення як креативне.	Лекція, 2 год. СР – 3 год	Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти	1–10 (основна)	

<p>В меж ах сесії</p>	<p>Тема 9. Наукове мислення як критичне мислення. Особливості формування в освітньому процесі. Тема 10. Наукове мислення як креативне.</p>	<p>Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР – 6 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти</p>	<p>1–10 (основна)</p>	<p>мислення» наведіть емпіричні приклади розвитку педагогічного мислення під час професійного навчання. 2. Підготовка та виконання індивідуальних завдань. Індивідуальне завдання "Хронологія формування особистого досвіду наукового мислення" Проведіть ретроспективну рефлексію свого особистого досвіду і компетентностей науковця, з метою відновити приблизну хронологію формування вашого досвіду наукового мислення Індивідуальне завдання Кейс "Врятуйте плем'я Моро" Проаналізуйте зміст кейсу "Врятуйте плем'я Моро" і розробіть систему рішень відповідно до умови завдання Індивідуальне завдання "Школа для плебеїв" підготуйте першу другу та третю частини – цільове, функціональне та мотиваційне фіксування Індивідуальне завдання План-конспект семінарського заняття Підготуйте конспект семінарського заняття за функціональною моделлю критичного мислення. Індивідуальне завдання. «Якби я був/була директором» Кейс Професійне мислення управлінця в освітньому просторі</p>	
<p>В меж ах сесії</p>	<p>Тема 11. Теоретичні основи професійного педагогічного мислення в освітньому процесі Тема 12. Системне науково-професійне педагогічне мислення в організації освітнього простору</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 12 год.</p>	<p>Мультимедійна презентація, матеріали електронного освітньої компоненти</p>	<p>1–10 (основна)</p>		

